

A Független Rendészeti Panasztestület

13/2013. (I. 16.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. július 11-én előterjesztett **panasza** alapján indult eljárásban 2013. január 16-án megtartott zárt ülésén – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag ellenszavazatával – hozott állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2012. július 11-én elektronikus úton, a Testület panaszbejelentő formanyomtatványán terjesztette elő panaszbeadványát, amelyben a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) kerületi Rendőrkapitányság vele szemben 2012. július 5-én foganatosított intézkedését kifogásolta.

Beadványában a panaszos a következőkről számolt be. 2012. július 5-én hajnalban a C. nevű szórakozóhelyen tartózkodott barátaival, ahol rosszul lett, ezért barátai mentőt hívtak hozzá. A mentők hajnali 5 óra 45 perc körüli időben az Y. kerület, F. úti baleseti központba szállították. A szórakozóhely, ahonnan a panaszost elszállították, köztudottan „meleg bár”, amit a panaszossal érzékeltettek is. A panaszos nem igényelte az orvosi ellátást, mert már jobban érezte magát. Ennek ellenére a kórházból nem engedték el, és rendőri intézkedés alá vonták. A kikerülő rendőrök a kórházban a panaszos kezeit hátrabilincseltek, és az Y. kerületi V. utcai rendőrkapitányságra állították elő. A kapitányságon a panaszosra lábbilincset is felhelyeztek. A panaszos kérte a rendőröket, hogy értesítsék hozzátartozóit előállításáról, azonban ezt ők teljes mértékben elutasították. A panaszbeadványban foglaltak szerint kérésére a rendőrök egy ütéssel válaszoltak. A rendőrök a panaszost folyamatosan ütlegelték, és változatos módokon megalázták. Pénztárcája tartalmát kiborították – ekkor találtak egy fényképet barátjáról, melynek kapcsán azt kérdezték tőle, hogy talán a „buzi barátját” szeretné-e segítségül hívni. A fényképet az egyik rendőr meggyűrte. A panaszos nagyon félt,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

ezért sírva fakadt. Mivel orra folyt, kérte, hogy vegyék le a bilincset, hadd fújja ki az orrát – mire a rendőrök közölték vele, hogy „addig örüljön, míg csak a taknya folyik”. A panaszost egy órán át tartották a rendőrkapitányságon hátrabilincselte kezekkel, és megbilincselte lábakkal, miközben verték. A panaszost az egyik rendőr úgy tarkón ütötte, hogy összeesett, és egy kis ideig eszméletlen is volt. Miután magához tért, orvosi segítséget szeretett volna kérni, de a rendőrök ezen kérésére is megalázó választ adtak. Kis idő elteltével egy újabb rendőr érkezett, aki levette a bilincseket, aláíratta a panaszossal a papírokat, és szabadon bocsátotta. A panaszos orvosi látteleletet készíttetett, amely álláspontja szerint egyértelműen bizonyítja a testi sértést. A dokumentáció szerint a panaszos agyrázkódást szenvedett, testén pedig zúzódások keletkeztek. A panaszos egy barátjával ment be később a T. utcai kapitányságra bejelentést tenni, ahol előállításának indokát is szeretete volna megtudni. Kérdésére azt a tájékoztatást kapta, hogy ott kérdezősködjön, ahol előállították. A panaszos így is tett. A helyszínen az ügyeletes tiszt közölte vele, hogy semmi köze előállítása okához. Miután a panaszos utalt rá, hogy a médiához fordul, az ügyeletes elmondta, hogy a panaszos atrocitásba került a mentősökkel, és nem volt hajlandó igazolni magát. A panaszos ennek kapcsán felteszi a kérdést, mit tehetett volna, ha személyi okmányai mindvégig az egészségügyi dolgozóknál voltak, ugyan mivel tudta volna igazolni magát. A panaszos beadványa végén elmondta, hogy az eseményeket sajnos nem tudja részletesebben leírni, azonban az előállítást, valamint az utána következő megaláztatást, a rendőrök másságára utaló, emberi méltóságát sértő kijelentésit és bántalmazását teljes mértékben jogszerűnek tartja.

2) Aláírt panaszbeadványának beszkenelt példányát a panaszos 2012. július 16-án kelt újabb elektronikus leveléhez csatolta.

3) 2012. július 17-én kelt levelében az előadó testületi tag a panaszost panaszbeadványa pontosítására hívta fel, és kérte, hogy a beadványában említett láttelelet másolatát juttassa el a Testülethez.

2012. július 27-én postára adott levelében a panaszos annyit tett hozzá a korábban előadottakhoz, hogy nem emlékszik, tulajdonképpen ki értesítette a rendőrséget, egy alkalommal azonban ő is hívta őket a kórházból. A rendőri intézkedés a kórházban történt, azzal szemben a panaszos saját bevallása szerint semmiféle ellenállást nem tanúsított, és nem is vonta ki magát alóla. A panaszos igazolványait még a mentősök kérték el az adatok felvétele miatt, és azokat a kórházban átadták az ott dolgozóknak. A panaszos elmondta, hogy lehetőségeihez képest igazolta magát, hiszen ez érdekében állt, mert minél előbb el kívánta hagyni a kórház területét. A panaszos az előadó testületi tag kifejezett kérdésére sem nyilatkozott arról, hogy jelezte-e a rendőrök felé igazolványainak hiányát, illetve kérte-e az egészségügyi személyzettől, hogy igazolványait adják vissza igazoltatásához.

a) Beadványához a panaszos csatolt egy az I. A. S. Kft. Y. kerületi Orvosi Ügyelete által 2012. július 6-án 17 óra 40 perckor készített orvosi látteleletet és véleményt, valamint egy orvosi értesítőt.

A láttelelet szerint a panaszos a vizsgálat napján saját lábán jelentkezett ellátásra. Sérüléseinek keletkezésével kapcsolatban a panaszos úgy nyilatkozott, hogy 2012. július 5-én 6 óra 10 perctől 07 óra 10 percig terjedő időintervallumban a BRFK kerületi rendőrkapitányságán szenvedte el őket. A panaszost 5 rendőr pusztá kézzel és könyvekkel verte, valamint meg is rugdosta. A panaszos a vizsgálat időpontjában úgy nyilatkozott, hogy a rendőri intézkedés előtt minimum 6 korsó (1 korsó = 4 dl) sört ivott meg. A panaszos a vizsgálat időpontjában

szédült, hányingere volt, fejfájástól, tarkótáji, nyaki, medence- és bordatáji fájdalomtól szenvedett, valamint bokái és csuklói is érzékenyek voltak.

A vizsgálat során a panaszos szívhangja ritmusos és tiszta volt, alaplégzése érdes. Hasa puha, betapintható, azonban a bal bordaív alatt enyhe nyomásérzékenységet jelzett. Reflexei egyformák, közepes erősségűek, pupillái fényre egyformán jól reagáltak. Agyidegek épek, látótérkiesés nem volt tapasztalható. A panaszos vezetett szemmozgásoknál a periférián kettős látást jelzett. Sérüléseit illetően fennálló emlékezetkiesése alkoholfogyasztásától nem volt elkülöníthető. A panaszos a vizsgálat időpontjában testszerte enyhén remegett, alkoholos befolyásoltságnak azonban nem volt jele.

A panaszos felsőtestén, tarkótájékán külsérelmi nyom nem volt látható. Bal bokájának külső oldala felett 4*2 centiméter nagyságú bevérzés, mindkét bokája felett pedig körkörös 1 centiméteres vörös csík volt észlelhető. A bal boka felett kb. 10*2 centiméteres előről hátrafelé húzódó vörös, duzzadt csík, bal lábszárának közepén öt darab, nagyjából 1 centiméteres kör alakú, felületes seb, felette pedig 2*3 centiméteres vörös duzzadt folt látszódott. Jobb lábszárának alsó 1/3 felső határán kb. 10 centiméteres összefüggő elhúzott seb, mellette pedig 2 db. 2 centiméter hosszú, 0,2 centiméter széles felületes sebcsík keletkezett. A panaszos jobb bokájának külső része megduzzadt, bal könyöke felett pedig 5*3 centiméteres bevérzés jött létre. Jobb felkarjának belső oldalán 2*0,5 centiméter átmérőjű, 1,5*2 centiméteres, 0,5 centiméter átmérőjű bevérzés, a jobb csukló belső oldalán 5*3 centiméteres, külső oldalán 3*3 centiméteres vörös duzzanat, belső oldalán pedig 2*1 centiméteres felületes seb látszott a vizsgálat időpontjában. A panaszos bal csuklójának és tenyerének határán kb 1 cm átmérőjű vörös duzzanat, közepén tűszúrásnyi seb.

A hasi ultrahang és a koponya CT szervi sérülést nem tárt fel. A kezelőorvos a panaszost az esetleges neurológiai eltérésekre való tekintettel a B. Kórház Sürgősségi Betegellátó Osztályára utalta. Az orvosi vélemény szerint a panaszos sérüléseinek gyógytartama 8 napon belüli, azonban neurológiai kivizsgálás lehetőségének hiányában az orvos arról nem tudott nyilatkozni, hogy várható-e súlyos egészségromlás a sérülésekkel összefüggésben.

b) A sürgősségi betegellátó osztályon 2012. július 6-án, 19 óra 31 perckor kelt orvosi értesítés szerint a panaszost az orvosi ügyeletről utalták be fejsérülés miatt. A panaszos elmondása szerint 2 nappal korábban egy szórakozóhelyen nagy mennyiségű alkoholt fogyasztott. Ismerősei mentőt hívtak, akik az országos baleseti intézetbe szállították. A koponya CT traumatológiai eltérést nem talált. A panaszos a történetekre csak részben emlékszik. A vizsgálat időpontjában a panaszosnak hányingere volt, hányt, szédült, és tarkótáji fejfájásra, balra tekintéskor pedig kettős látásra panaszkodott.

A diagnózis szerint a panaszos agyrázkódást szenvedett. Koponyája, gerince a vizsgálat időpontjában alakilag ép volt, ütögetésre nem érzékeny. Látótere megtartott, pupillái jól reagálnak, szemmozgásai szabadok. A panaszos a Romberg-teszten bizonytalanul dülöngélt, figyelemelterelésre azonban ez megszűnt, járása viszont vakjáráskor irány nélkül bizonytalan volt. A panaszost stabil állapotban bocsátották otthonába, az orvos sok pihenést és bő folyadékfogyasztást javasolt.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A BRFK kerületi Rendőrkapitányság r. főhadnagy rendfokozatú főelőadója 2012. augusztus 24-én készített jelentésében számolt be a rendőrkapitányságon a panaszüggyel összefüggésben lefolytatott kivizsgálás eredményeiről. A r. főhadnagy az intézkedés foganatosításában résztvevő rendőröket (egy r. főtörzsőrmentert és két r. őrmestert) a Testület által megfogalmazott kérdések alapján szóban meghallgatta.

A r. főhadnagy jelentéséhez csatolta az intézkedéssel kapcsolatban keletkezett dokumentumokat.

A jelentés szerint a panaszost a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták, majd mivel személyazonosságát igazolni elmulasztotta, az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja alapján előállították. A panaszost, mint személyi szabadságában korlátozott személyt, az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése alapján átvizsgálták, vele szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert, és az Rtv. 48. §-ának d) pontja alapján – ellenszegülés megtörése érdekében – bilincset alkalmaztak.

A BRFK Központi Ügyeletére a panaszos tett bejelentést, majd a Központi Ügyelet a helyi ügyeletet értesítette. Az intézkedő rendőröket az ügyeletes tiszthelyettes rendőrségi szolgálati csatornán utasította kivonulásra. Az intézkedés során az intézkedő rendőrök a bejelentővel szemben kulturált, emberséges hangnemben beszéltek, és a panaszos szexuális orientációjára utaló kijelentést nem tettek. A panaszos a történetek előzményeként említette, hogy a kórházi biztonsági szolgálat bántalmazta. A panaszost személyazonosságának igazolására szólították fel, ő azonban ezen kérés teljesítését megtagadta, igazolványát pedig nem adta át az intézkedő rendőrök részére. A panaszos iratait a rendőrök a ruházatátvizsgálás során zsebében lévő pénztárcájában megtalálták. A panaszos adatait a központi személynyilvántartásban és a körözési rendszerben ellenőrizték. A panaszos az intézkedés kezdetén a rendőrök felé hirtelen mozdulatot tett, ezért alkalmazták vele szemben a bilincset. Az igazolás megtagadásakor a panaszost figyelmeztették az előállítás lehetőségére, majd a kilátásba helyezett intézkedés okát is közölték vele. A r. főhadnagy jelentése szerint a panaszossal szemben lábbilincset nem alkalmaztak. A panaszos karjai 06 óra 15 perctől 06 óra 45 percig voltak megbilincselve. A panaszos számára lehetővé tették, hogy hozzátartozóit értesítse, ő azonban ezzel a lehetőséggel nem kívánt élni. A panaszost nem bántalmazták, nem ütötték tarkón. A jelentés szerint valóban sor került a panaszos dolgainak szétszórására – ezt azonban maga a panaszos tette meg, majd a rendőrökre fogta, és velük szerette volna tárgyait összeszedetni. Az intézkedő rendőrök határozottan cáfolták, hogy azt mondták volna a panaszosnak, „örüljön, míg csak a taknya folyik”. Arra nem emlékeztek, hogy a panaszos kifújta-e az orrát, azonban abban biztosak voltak, hogy ezt nem tiltották meg neki. A panaszos nem részesült orvosi ellátásban a rendőrkapitányságon.

2) 2012. július 8-án a panaszos a BRFK Hivatalában ismeretlen tettesek ellen tett bejelentést, akik 2012. július 5-én 6 óra 10 perc és 7 óra 10 perc közötti időben a BRFK kerületi Rendőrkapitányságon bántalmazták. A panaszos jegyzőkönyvbe mondta, hogy a fenti napon a Baleseti Intézetből állították elő a BRFK kerületi Rendőrkapitányság épületébe. A panaszosra lábbilincset tettek, amelytől mindkét lábán bevérzés és véraláfutás keletkezett. A panaszost elmondása szerint a kapitányságon rendőrtisztek verték össze, azonban a körülményekre

pontosan nem emlékszik, mivel sokkos állapotban volt eszméletvesztése miatt. A panaszos mindössze annyira emlékszik, hogy több rendőr verte és alázta, egyikük pedig a falba verte a fejét. Pontos személyleírást a panaszos az öt bántalmazó rendőrökről nem tudott adni, de utalt rá, hogy szembesítésen valószínűleg két rendőrt fel tudna ismerni. Telefonját elkobozták, ezért hozzátartozóit nem értesíthette, és az értesítésről a rendőrök sem gondoskodtak. A panaszos próbált orvosi segítséget kérni, azonban ezen kérését a rendőrök nem teljesítették, sőt közölték, hogy örüljön, hogy beszélhet.

A jegyzőkönyvben a panaszos utalt rá, hogy a rendőrség ellen feljelentéssel fog élni, a további eljárásról pedig a TASZ fog gondoskodni. A panaszos bejelentéséhez az orvosi látletelek másolatait csatolta. A panaszos kérte a BRFK Hivatalát, hogy utasítsák a BRFK kerületi Rendőrkapitányságot az előállításáról készített igazolás kiadására, mert ezt korábban nem bocsátották rendelkezésére.

3) Az előállítás végrehajtásáról, illetve kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés a következőkről számol be. A panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint igazoltatták, a 31. § (1) bekezdése alapján mint személyi szabadságában korlátozott személyt, átvizsgálták, és az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja alapján, az igazolás megtagadása miatt előállították.

A panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a szerint testi kényszert, a 48. § d) pontja alapján pedig ellenszegülés megtörése érdekében bilincset alkalmaztak. A kényszerítő eszközök alkalmazására a panaszost figyelmeztették. A bilincset 6 óra 15 perctől 6 óra 45 percig alkalmazták, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM Rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. § (4) bekezdésének b) pontja alapján. A rendőri intézkedés során sérülés nem keletkezett, a kényszerítő eszköz alkalmazása anyagi kárt nem okozott. A panaszos hozzátartozója/ képviselője kiértékelését nem kérte.

A szolgálatirányító parancsnok számára 5 óra 55 perckor az ügyeletes vezető helyettes azt az utasítást adta, hogy jelenjen meg az F. úti baleseti ambulancián, mivel onnan egy férfi bejelentést tett, hogy a kórház dolgozói bántalmazták. A kórház bejáratánál a szolgálatirányító parancsnok a bejelentőt meghallgatta, aki a beszélgetés során szemmel láthatóan ittas állapotban volt. A panaszos elmondta, hogy őt a kórház dolgozói minden előzmény nélkül bántalmazták és kidobták a kórházból, személyes tárgyait pedig a földre dobálták. A panaszos rá is mutatott egy konkrét kórházi dolgozóra, aki őt elmondása szerint megverte. A panaszos emiatt az incidens miatt tette meg a bejelentést.

A panaszos előtt a földön hevert egy fekete pénztárca, és iratainak egy része. A szolgálatirányító parancsnok intézkedés alá vonta a férfit, akit a panaszos bántalmazásával vádolt. A jelentés az igazoltatott személy adatait tartalmazza. A kórház dolgozója elmondta, hogy hajnali 5 óra körüli időben mentővel szállították be a panaszost ellátásra. A panaszost lefektették, mert erősen ittas állapotban volt. Amikor a panaszos magához tért, kijött a mentőbejáróhoz, és a dohányzóhelyiségnél kérdőre vonta az ott tartózkodó kórházi dolgozókat, hogy hogyan került oda. A dolgozók tájékoztatták a történetekről, mire a panaszos trágár hangnemben fenyegetni kezdte őket. Ezen magatartását a kórház területén belül is folytatta, ezért a dolgozók és a biztonsági szolgálat munkatársai erőszak alkalmazása nélkül kikísérték az épületből. A férfi elmondása szerint a panaszos ezért értesítette a rendőrséget. Az elhangzottakat a biztonsági szolgálat egyik – szintén igazoltatott – tagja megerősítette.

A panaszos a helyszínen meghallgatott személyek által előadottakat végighallgatta, és közölte a rendőrökkel, hogy mivel ők a kórházi dolgozók pártján állnak, „az ügyészségen fognak kikötni”. A panaszos elővette a mobiltelefonját, és felhívott valakit, akinek azt mondta, hogy „itt van három rendőr, nem csinálnak semmit, a kórházi dolgozók pártját fogják”, és utalt rá, hogy fel akarja őket jelenteni, mert megverték, elvették személyes tárgyait és a földre szórták. A szolgálatirányító parancsnok a panaszos szavait hallva felszólította, hogy ne ferdítsen el a valóságot, hanem inkább tegye le a telefont, mert az ügyvel kapcsolatban még kérdései vannak. A rendőri felszólításnak a panaszos csak többszöri közlést követően tett eleget. Ezek után a parancsnok személyazonosságának igazolására szólította fel, azonban ő ennek nem volt hajlandó eleget tenni. A panaszos az intézkedő rendőrrel közölte, hogy „amiért megverték, és szétdobálták a cuccait”, nem mond semmit. A panaszos közölte, hogy ha a rendőrök az adataira kíváncsiak, szedjék össze iratait. Még néhány sikertelen felszólítást követően a szolgálatirányító parancsnok a törvény nevében szavak előrebocsátásával utoljára felszólította, hogy a feltett kérdésekre válaszoljon, és igazolja magát, az ellenkező esetre nézve pedig kilátásba helyezte a panaszos előállítását. A panaszos ingerülten kezdett viselkedni, hangját felemelte, és többször hirtelen mozdulatokat tett a rendőrök irányába, és a lehetséges távozási irányokba. A panaszos magatartását látva, az okok megnevezésével a parancsnok ismételten utalt az előállítás, valamint a kényszerítő eszközök alkalmazásának lehetőségére.

A panaszos a rendőrökkel közölte, hogy őt nem viszik sehova, különben feljelentéssel fog élni velük szemben, és újabb hirtelen mozdulatokat tett a rendőrök felé, ezért a parancsnok két r. őrmester társa a panaszos karjait két oldalról megfogták, azokat együttes erővel a háta mögé feszítették, és 06 óra 15 perckor hátrabilincseltek. Mivel a panaszos a kényszerítő eszköz alkalmazása során aktív ellenállást tanúsított, a parancsnok jobb karjával nyakát átkarolta, és testét biztonságosan megtartotta. A bilincselést követően a panaszost beültették a szolgálati személygépkocsiba, és a BRFK kerületi Rendőrkapitányságra előállították.

A ruházatátvizsgálás során a panaszos pénztárcájából előkerült személyazonosító igazolványa, melyből személyazonossága hitelt érdemlően megállapítást nyert. A panaszos körözésben nem szerepelt. A panaszost jogorvoslati lehetőségeiről tájékoztatták, és az előállítást követően a fogdaszolgálat részére sérülés- és panaszmentesen átadták. A bilincset a panaszosról 6 óra 50 perckor távolították el. A parancsnok megjegyezte, hogy a panaszos távozásakor mind tőle, mind két kollégájától bocsánatot kért az általa tanúsított viselkedés miatt. A jelentés szerint a panaszos számára az előállítás okáról szóló tájékoztatót, és az előállítás idejéről szóló írásos igazolást kiadták.

4) A rendőrkapitányságon a panaszos nyilatkozatot tett, melyet aláírásával látott el. A nyilatkozat szerint a panaszosnak sérülése az előállítás során nem keletkezett, és az előállítással kapcsolatban nem volt panasza sem. A panaszos részére az előállító helyiségben történő elhelyezéssel, illetve az ott tartózkodással kapcsolatos jogairól, kötelezettségeiről, és jogorvoslati lehetőségeiről szóló tájékoztatót megadták. A panaszos kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy hozzátartozó, vagy egyéb személy kiértesítését előállításának során nem kérte. A nyilatkozaton szerepelt továbbá, hogy a panaszos az előállítóból panasz- és sérülésmentesen távozott, külsérelmi nyom pedig nem látszott rajta.

5) A letéti tárgyról az intézkedés napján felvett jegyzőkönyv szerint a panaszostól nem vettek tárgyakat letétbe.

6) A rendőrségi iratok között a Testülethez érkezett egy a P. S. utcai Baleseti Központban 2012. július 5-én készített ambuláns kezelőlap. A kezelőlap szerint a panaszost 05 óra 17 perckor vették fel az osztályra. A rögzítettek szerint a panaszos egy bárban ittasan táncolt, fejét, jobb vállát és jobb lábát megütötte. Mentő szállította az osztályra. A panaszos agresszív magatartást tanúsított, nem működött együtt. A kórházba érkező rendőrök a panaszossal szemben kényszerítő eszközt alkalmaztak, és őt a kerületi kapitányságra elszállították.

A kezelőlap szerint a panaszos visszatért a kórházba, és előadta, hogy rendőrök bántalmazták, feje és mindkét csuklója sérült. Szédülésre, hányásra és fejfájásra is panaszkodott.

A vizsgálat időpontjában a panaszos fején külsérelmi nyom nem volt látható, pupillái kerek, egyenlők, fényre reagálnak. Szemmozgások szabadok, a panaszos kettőslátást nem jelez, nyaki fájdalom nincs. A panaszos csuklóit fájlalta, azokon azonban külsérelmi nyomok nem voltak láthatóak. A diagnózis a koponya zúzódása volt, azonban a panaszos állapota baleseti sebészeti teendőt, megfigyelést nem igényel, az ambulanciáról az ambuláns lap kézhezvételét megelőzően önkényesen távozott, később pedig ismételten visszatért. Terápiaként a kezelőorvos pihenést és fizikai megterheléstől való tartózkodást javasolt. A panaszoson koponya CT, hasi, valamint kismencedei ultrahangvizsgálatot végeztek, amely sérülést nem mutatott ki.

III.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, az abból levezethető testi épséghez és testi integritáshoz való jogát, IV. cikk szerinti személyes szabadsághoz való jogát, VI. cikk (2) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez való jogát, XV. cikk (2) bekezdésében rögzített, hátrányos megkülönböztetést tilalmazó rendelkezését, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát – az alábbiak szerint.

1) Tekintettel arra, hogy a panaszos a rendőri intézkedést egészében sérelmezte, és az intézkedés a panaszos igazoltatásával vette kezdetét, a Testület elsőként a panaszos igazoltatásának jogszerűségével foglalkozott.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt, vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr, feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumok szerint a panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták.

A helyszínen történeteket illetően a rendőrségi álláspont a panaszos által előadottakkal ellentétben áll. A panaszos az intézkedés kezdetével kapcsolatosan mindössze annyiról számolt be, hogy egy szórakozóhelyről szállították kórházba, ahol őt minden ok nélkül rendőri intézkedés alá vonták. Panasz-kiegészítésében a panaszos úgy nyilatkozott, hogy egy alkalommal ő is értesítette a rendőrséget a kórházból, arról azonban nem volt tudomása, végül kinek a bejelentésére jelentek meg a járőrök a helyszínen.

A rendőrkapitányság tájékoztatása szerint a BRFK Központi Ügyeletére a panaszos tett bejelentést, majd a Központi Ügyelet a helyi ügyeletet értesítette. Az intézkedő rendőröket az ügyeletes tiszthelyettes rendőrségi szolgálati csatornán utasította kivonulásra. A panaszos bejelentésében arról számolt be, hogy a kórház dolgozói bántalmazták – ezért jelentek meg a rendőrök a helyszínen. A helyszínre kivonulva a rendőrök a panaszost meghallgatták, aki elmondta, hogy őt a kórház dolgozói bántalmazták és kidobták a kórházból, személyes tárgyait pedig a földre dobálták. A panaszos rá is mutatott egy konkrét kórházi dolgozóra, aki őt elmondása szerint megverte. A férfit a rendőrök igazoltatták, majd meghallgatták. A kórház dolgozója elmondta, hogy hajnali 5 óra körüli időben mentővel szállították be a panaszost ellátásra. A panaszost lefektették, mert erősen ittas állapotban volt. Amikor a panaszos magához tért, kijött a mentőbejáróhoz, és a dohányzóhelyiségnél kérdőre vonta az ott tartózkodó kórházi dolgozókat, hogy hogyan került oda. A dolgozók tájékoztatták a történetekről, mire a panaszos trágár hangnemben fenyegetni kezdte őket. Ezen magatartását a kórház területén belül is folytatta, ezért a dolgozók és a biztonsági szolgálat munkatársai erőszak alkalmazása nélkül kikísérték az épületből. A férfi elmondása szerint a panaszos ezért értesítette a rendőrséget. Az elhangzottakat a biztonsági szolgálat egyik – szintén igazoltatott – tagja megerősítette. A panaszost a kórház dolgozóinak meghallgatása után szólították fel személyazonosságának igazolására.

A fentiekkel kapcsolatban a Testület a következőket látja szükségesnek megjegyezni. Abban a kérdésben a panaszos és a rendőrök előadása megegyezik, hogy a panaszos telefonon tett bejelentést az ügyeletre. A panaszos beadványában egyáltalán nem utal olyan tényre, amely a rendőrség általa való értesítését szükségessé tette volna, ugyanakkor a rendőrségről érkezett iratok szerint a panaszos azért tett bejelentést, mert azt állította, hogy a kórház dolgozói bántalmazták. A helyszínre érkező rendőrök a panaszost és az őt állítólagosan bántalmazó kórházi munkatársat meghallgatták. A kórház munkatársa a rendőrökkel közölte, hogy a panaszos a dolgozókat trágár hangnemben fenyegette, ezért őt az épületből ki kellett kísérni, és előadását a biztonsági szolgálat egyik alkalmazottja megerősítette. A Testület meglátása szerint kétségtelen tény, hogy a kórház dolgozói a panaszos közrendet veszélyeztető magatartására hívták fel a rendőrség figyelmét, melynek okán megállapítható, hogy az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése kellő alapot biztosított a panaszos igazoltatására. A kérdés vizsgálatakor a Testület nem a kórház munkatársai által közölt állítások valóságtartalmát vizsgálta, csupán arra volt tekintettel, hogy a dolgozók a jegyzőkönyvek alapján mit közöltek a helyszínre érkezett rendőrökkel.

A Testület álláspontja szerint az igazoltatás jogalapját a fenti okon túlmenően a panaszos által tett bejelentés ténye is megalapozza. A panaszos maga is elmondta, hogy egy alkalommal telefonon hívta fel a rendőrséget még az intézkedés megkezdése előtt. A rendőri jelentések szerint a rendőrök kifejezetten a panaszos bejelentése miatt jelentek meg a kórház épületénél, tehát az intézkedéssel a rendőrök az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedési

kötelezettségüket teljesítették. A Testület meggyőződése szerint a helyszínen mindenképpen felmerült a panaszos igazoltatásának szükségessége, az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése értelmében, kifejezetten a panaszos jogainak védelme érdekében is.

A Testület álláspontja szerint az igazoltatást megfelelő joggalappal hajtották végre az intézkedő rendőrök, ezért az a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát nem sértette.

2) Ezt követően a Testület a panaszos előállításának körülményeit vizsgálta.

a) Az előállítás jogalapja kapcsán a Testület a következőket rögzíti.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

A rendőrségről érkezett iratok szerint a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja alapján állították elő.

A panaszos beadványában közölte, hogy igazolványait még a mentősök kérték el az adatok felvétele miatt, és azokat a kórházban átadták az ott dolgozóknak. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy lehetőségeihez képest igazolta magát, hiszen ez érdekében állt, mert minél előbb el kívánta hagyni a kórház területét. A panaszos az előadó testületi tag kifejezett kérdésére sem mondta el, hogy jelezte-e a rendőrök felé igazolványainak hiányát, illetve kérte-e az egészségügyi személyzettől, hogy igazolványait adják vissza igazoltatásához.

A jelentések szerint miután a rendőrök a helyszínen tartózkodó kórházi dolgozókat meghallgatták, a panaszost igazolásra szólították fel. A panaszos személyazonosságának igazolását megtagadta, igazolványát nem adta át a rendőrök részére. Iratai végül a ruházatátvizsgálás során kerültek elő pénztárcájából, így személyazonossága hitelt érdemlően megállapítást nyert.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja felhatalmazza a rendőrt, hogy előállítsa azt a személyt, aki felszólításra nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni. A Testület álláspontja szerint abban a tekintetben nincs ellentmondás a rendőrök és a panaszos előadása között, hogy a panaszos nem igazolta magát. A panaszos szerint igazolványait a kórház dolgozói tartották maguknál, a rendőrök szerint pedig a panaszos személyazonosságának igazolását kifejezetten megtagadta, és iratai később ruházatának átvizsgálásakor kerültek elő.

A fentiekre való tekintettel a Testület megállapította, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja megfelelő jogalapot biztosított a panaszos előállításához, ezért a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga az intézkedés jogalapját tekintve nem sérült.

b) Mivel ugyanakkor az Rtv. a vizsgált esetre nem kötelező jelleggel, hanem lehetőségként írja elő előállítás alkalmazását, a jogalap meglétén túl a Testületnek azt is mérlegelni kellett, hogy az előállítás megfelelt-e az arányosság követelményének.

Azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszos előállítása mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés

értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

Ahogy azt a Testület a fentiekben már tisztázta, a panaszos előállítására azért került sor, mert igazoltatása nem járt sikerrel. A rendelkezésre álló dokumentumok áttanulmányozása során a Testület azt a kérdést próbálta feltárni, hogy sor került-e a rendőrkapitányságon bármilyen olyan eljárási cselekmény elvégzésére, amely a panaszos előállításának szükségességét kétséget kizáróan indokolta.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés az intézkedés során történt eseményeket történésük sorrendjében írja le. Mindezek alapján a panaszos személyazonosságának igazolását megtagadta, ezért őt a szolgálati személygépkocsiba beültették, és a BRFK kerületi Rendőrkapitányságra előállították. A ruházatátvizsgálásra a jelentés szerint ezt követően, tehát már a kapitányság épületben került sor, az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése alapján. Maga a jelentés teszi egyértelművé, hogy a panaszos személyazonosító igazolványa a ruházatátvizsgálás során, pénztárcájából került elő, és az igazolvány segítségével személyazonossága hitelt érdemlően megállapítható volt. A panaszos adatait a vonatkozó nyilvántartásokban ellenőrizték, személye körözésben nem szerepelt. A Testület ehelyütt utal arra is, hogy az előállítás végrehajtásáról készült jelentés szerint a panaszos igazolványait a helyszínen földre szórta, azonban a jelentés szerint az igazolvány végül zsebéből került elő.

A Testület ehelyütt hivatkozik az Rtv. 29. §-ának (6) bekezdésére, amely a lehetőséget biztosít a rendőr számára, hogy az igazoltatott személy ruházatát, járművét (egyebek mellett) a személyazonosság megállapítása érdekében megállapítsa.

A Testület részére megküldött dokumentumokban nincs nyoma annak, hogy a panaszossal szemben szabálysértési eljárás indult volna, és őt ezzel összefüggésben kihallgatták volna a rendőrkapitányságon. Az iratokból arra következtetni, hogy a reggel 6 óra 10 perctől 7 óra 00 percig tartó előállítás időtartama alatt a ruházat átvizsgálásán kívül bármilyen egyéb intézkedés/ eljárási cselekmény fogantatására sor került volna, nem lehet.

A Testület meglátása szerint a panaszos előállításának egyetlen célja a panaszos személyazonosságának tisztázása volt, annak ellenére, hogy az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés szerint a keresett személyi igazolvány mindvégig a panaszos zsebében volt. A Testületben az a meggyőződés alakult ki, hogy a panaszos ruházatát az Rtv. 29. § (6) bekezdésének felhatalmazására támaszkodva a helyszínen is akadálytalanul át lehetett volna vizsgálni. Erre figyelemmel a Testület úgy találta, hogy az előállítás semmilyen olyan előnnyel nem járt, amely a személyi szabadság korlátozásának szükségességét és arányos voltát indokolhatná.

A megismert összes körülményre tekintettel a Testület a panaszos előállítását aránytalannak, a panaszos személyes szabadságát súlyosan sértőnek ítélte meg.

A Testület gyakorlata szerint az előállítás aránytalansága minden további, az előállításból következő intézkedést, és az előállításához kapcsolódó kényszerítő eszköz

alkalmazást jogszerűtlenné tesz. Mivel a rendőri jelentések szerint a panaszossal szemben azért alkalmaztak testi kényszert, és karjait azért bilincselték meg, hogy előállításához a szolgálati gépkocsiba beültethessék, a Testület ezen kényszerítő eszközök alkalmazását nem vizsgálta külön, hanem azokat a panaszos emberi méltóságból levezethető testi integritáshoz való jogát sértőnek tekintette.

3) Mivel azonban a panaszos kifejezetten sérelmezte, hogy vele szemben a rendőrkapitányságon lábbilincset is alkalmaztak, amely számára sérülést is okozott, a lábbilincs alkalmazásának kérdésével a következő pont alatt a Testület külön is foglalkozott.

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése szerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe vételével alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 48. §-a a következőképpen szabályozza a bilincs alkalmazásának eseteit: A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fentieket a Szolgálati Szabályzat 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) „Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

Ugyanezen szakasz (4) bekezdése rendezi a bilincselés lehetséges módjait:

- a) két vagy több ember kezének egymáshoz bilincselése,
- b) kezek előre vagy hátra bilincselése,
- c) indokolt esetben lábak egymáshoz bilincselése,
- d) indokolt esetben tárgyhöz bilincselés.

A bilincselés módjával kapcsolatban a (6) bekezdés egyértelművé teszi azt is, hogy azt az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy (...)

b) lábbilincselés, valamint kéz és láb bilincselés együttes alkalmazása akkor indokolt, ha arról, akivel szemben alkalmazzák, feltételezhető, hogy önmagában vagy másban kézbilincs alkalmazása esetén is kárt tud okozni, vagy a bűncselekmény jellege azt indokolja.

A panaszos beadványában állítja, hogy lábára a kapitányságon lábbilincset is felhelyeztek, melyet egy órán keresztül folyamatosan viselnie kellett. A panaszos szerint a sérüléseiről készült látlelet a lábbilincs alkalmazásának tényét egyértelműen alátámasztja.

A panaszos állításait a rendőrkapitányság egyöntetűen cáfolta, a jelentések szerint a panaszossal szemben nem alkalmazták a szóban forgó kényszerítő eszközt.

A Testületnek, mielőtt a kényszerítő eszköz alkalmazásának jogszerűsége kapcsán állást foglalt volna, elsőként így azt kellett tisztáznia, egyáltalán kellett-e a panaszosnak a lábbilincset viselnie.

Az orvosi dokumentáció a kérdés egyértelmű megítélését nem tette lehetővé, a következő okok miatt. A legkorábbi, 2012. július 5-ei keltezésű ambuláns lap egyáltalán nem említ sérülést a panaszos bokáin, ugyanakkor azt egyértelműen leszögezi, hogy bár a panaszos a vizsgálat időpontjában mindkét csuklóját fájlalta, azokon külsérelmi nyom nem volt látható.

A panaszos által megküldött, egy nappal később, július 6-án kelt orvosi látlelet és vélemény hosszasan részletezi a panaszos csuklóján a vizsgálat időpontjában látható sérüléseket, és azt is említi, hogy a panaszos mindkét bokája felett körkörös kb 1 centiméter széles vörös csík látható.

A dokumentumok szerint a panaszosnak 6-án nyilvánvalóan voltak olyan sérülései, amelyek az intézkedés napján készült látlelet szerint még nem voltak rajta fellelhetőek. A látletelek ezért a rendőrkapitányság és a panaszos álláspontja közötti ellentmondás feloldására nem voltak alkalmasak.

A fenti okokból kifolyólag a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszos viselt-e lábbilincset, így a kényszerítő eszköz alkalmazásának arányosságát sem tudta vizsgálni. A panaszos emberi méltóságához való jogából levezetett testi épséghez való jogának sérelme nem volt megállapítható.

4) A panaszos bántalmazásával a Testület ezt követően foglalkozott.

A panaszos beadványában megfogalmazott legsúlyosabb sérelme, hogy a rendőrök őt a kapitányságon egy órán keresztül verték. A panaszos kifejezetten bántalmazásként írja le a vele történeteket, elmondása szerint az egyik rendőr úgy tarkón ütötte, hogy összeesett, és egy kis időre eszméletét is elveszítette.

A csatolt orvosi dokumentumok közül a legkorábbi keltezésűt a rendőrkapitányság bocsátotta a Testület rendelkezésére. Az intézkedés napján a P. S. utcai Baleseti Központban kelt kezelőlap szerint a panaszost 05 óra 17 perckor vették fel az osztályra. A panaszos ekkor arról számolt be, hogy egy bárban ittasan táncolt, fejét, jobb vállát és jobb lábát megütötte – ezt követően szállította mentő az osztályra. A dokumentum szerint mielőtt a rendőrök a helyszínre érkeztek, a panaszos agresszív magatartást tanúsított, és nem működött együtt az egészségügyi személyzettel. A kezelőlap szerint, amikor a panaszos visszatért a kórházba, előadta, hogy rendőrök bántalmazták, valamint szédülésre, hányásra és fejfájásra panaszkodott. A vizsgálat során megállapítást nyert hogy a panaszos koponyája zúzódott.

Másnap, július 6-án, 17 óra 40 perckor az Y. Kerületi Orvosi Ügyeleten is megvizsgálták a panaszost. A látlelet szerint a panaszos ekkor sérüléseinek keletkezésével kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy a BRFK kerületi Rendőrkapitányságon, rendőri bántalmazás következményeképpen szenvedte el őket. A panaszos felsőtestén külsérelmi nyom nem volt látható, azonban a látlelet hosszasan sorolja a panaszos elsődlegesen bokáin és lábszárain látható különféle zúzott/ vágott sérüléseit.

Orvosa a panaszost a B. Zs. Kórház Sürgősségi Osztályára utalta be, ahol a vizsgálat még aznap, 19 óra 31 perckor lezajlott. Ekkor a panaszos arról számolt be a vizsgálatot végző orvosnak, hogy egy szórakozóhelyen nagy mennyiségű alkoholt fogyasztott, mielőtt ismerősei a baleseti intézetbe szállították. A panaszos a történetekre csak részben emlékezett. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a panaszos agyrázkódást szenvedett.

A rendőrkapitányságról érkezett iratok szerint kifejezetten a panaszos volt az, aki a rendőri intézkedést kért, és bejelentésében pontosan arra hivatkozott, hogy őt a kórház dolgozói bántalmazták. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszos még a kórház bejáratánál is arról tájékoztatta a rendőröket, hogy őt a kórház dolgozói minden előzmény nélkül bántalmazták és kidobták az épületből. A panaszos rá is mutatott egy konkrét kórházi dolgozóra, aki őt, elmondása szerint megverte. A helyszínen meghallgatott kórházi dolgozó állította, hogy a panaszos mikor a kórházban magához tért, kijött a mentőbejáróhoz, és fenyegetni kezdte a kórházi dolgozókat. Magatartásával a panaszos a kórház területén belül sem hagyott fel, ezért a dolgozók, és a biztonsági szolgálat munkatársai kikísérték az épületből. A biztonsági szolgálat egyik helyszínen tartózkodó tagja az elhangzott beszámolót megerősítette.

A Testület a történetek kapcsán előadott, egymástól gyökeresen eltérő beszámolók kapcsán arra az elgondolkodtató körülményre lett figyelmes, hogy panasz-kiegészítésében a panaszos elmondta, hogy a rendőrséget ő maga is biztosan értesítette, azonban olyan esemény bekövetkezéséről egyáltalán nem számolt be, amely ezt indokolta volna. A panaszos említi ugyan, hogy a kórházi dolgozók éreztették vele szexuális irányultága miatti ellenszenvüket, és rögzíti, hogy orvosi ellátásra nem tartott igényt, mert jobban érezte magát, ugyanakkor azt nem közölte, mi indította arra, hogy a rendőrség segítségét kérje.

A Testület meglátása szerint kétségtelen tény, hogy a panaszos testén az intézkedést követően sérülések voltak láthatóak, azonban ezen sérülések keletkezésének pontos időpontja, és keletkezésük körülményei is erősen bizonytalanok. Az első orvosi vizsgálat alkalmával a panaszos említette, hogy nagy mennyiségű alkohol elfogyasztását követően tánc közben elesett, és jobb vállát, valamint lábát megütötte. A rendőrkapitányság álláspontja szerint a panaszos a rendőrök értesítésekor maga hivatkozott arra, hogy a kórház dolgozói bántalmazták. Ezt az álláspontot a kórházi dolgozók cáfolták, ugyanakkor említik, hogy a panaszost az épületből ki kellett vezetni – ennek körülményei azonban szintén nem tisztázottak.

Kétségtelen tény, hogy a panaszos testén a későbbiekben sérülések voltak láthatóak – azonban e sérülések keletkezésének körülményei, és a sérülések keletkezésének pontos ideje a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt tisztázható. Mindezt egybevetve a panaszos beadványában fellelhető ellentmondásokkal, és azzal, hogy a panaszos maga is elismerte, hogy a történetről részletes beszámolót nem tud adni, a Testület nem tudott megnyugtatóan

állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszos a rendőri intézkedéssel összefüggésben szenvedte-e el sérüléseit.

Mivel egyéb olyan bizonyíték – például a panaszos telefonon tett bejelentéséről készült hangfelvétel – amely a tényállás felderítésére alkalmas lett volna, nem állt rendelkezésére, a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos testi épségéhez fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható.

Mivel a Testület a bántalmazás kérdésében nem tudott egyértelműen állást foglalni, nem vonta vizsgálata körébe a panaszos azon sérelmét, hogy a rendőrök megtagadták az orvosi segítség biztosítását bántalmazása során keletkezett sérülései ellátására.

5) Beadványában a panaszos hosszasan részletezi az intézkedő rendőrök emberi méltóságát sértő megjegyzéseit és tetteit. A panaszos az intézkedés egészét megaláztatásként élte meg. Elmondása szerint a rendőrök pénztárcája tartalmát kiborították, és az abban barátjáról talált fényképet egyikük meg is gyúrte. Az egyik rendőr a panaszostól azt is megkérdezte, hogy a „buzi barátját” szeretné-e segítségül hívni, és amikor orrát szerette volna kifújni, a rendőrök figyelmeztették, hogy „addig örüljön, míg csak a taknya folyik”. Beadványában a panaszos arra is utalt, hogy rendőrök hangneme és hozzáállása szexuális irányultságával állt összefüggésben, ezért a Testület a panaszos fenti sérelmeit az egyenlő bánásmód tiszteletben tartásának követelményével összhangban vizsgálta.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése kimondja továbbá, hogy a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.

Az intézkedő rendőrök a jelentések tanúsága szerint a panaszossal szemben kulturált, emberséges hangnemben beszéltek, és egyáltalán nem tettek a panaszos szexuális orientációjára utaló kijelentéseket. A rendőrkapitányság álláspontja szerint a panaszos maga szórta szét dolgait, amelyeket ezt követően a rendőrökkel kívánt összeszedetni. A rendőrök határozottan cáfolták, hogy azt mondták volna a panaszosnak, „örüljön, míg csak a taknya folyik”. Arra nem emlékeztek, hogy a panaszos kifújta-e az orrát, azonban abban biztosak voltak, hogy ezt nem tiltották meg neki. A szolgálatvezető parancsnok azt is szükségesnek látta megjegyezni, hogy a panaszos a rendőrkapitányságról való távozásakor mind tőle, mind pedig kollégáitól bocsánatot kért viselkedése miatt.

A Testület számos állásfoglalásban rögzítette már álláspontját, miszerint az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, a másik személy emberi méltóságát szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

Ezen túlmenően a Testület utal gyakorlatára, melynek megfelelően a rendőri fellépés esetleges részrehajló jellegét nem csupán az Rtv. 13. § (2) bekezdésére alapítva vizsgálja. Az

Rtv. 92. §-a szerint a Testület az alapjogsérelem megállapításáról dönt, ebbe a körbe pedig az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében rögzített, hátrányos megkülönböztetést tilalmazó rendelkezés is beletartozik, vagyis az a követelmény, hogy a rendőrség jogtalan megkülönböztetés nélkül éljen a rendelkezésére álló jogszabályi felhatalmazásokkal.

Tekintettel arra, hogy a rendőrkapitányság munkatársai a panaszos megalázó magatartásukat, hangnemeiket, és részrehajló viselkedésüket érintő sérelmeit határozottan cáfolták, és egyéb olyan bizonyíték, amely az álláspontok közötti ellentmondás feloldására alkalmas lett volna, nem állt a Testület rendelkezésére, a Testület a panaszos jogainak sérelmét illetően nem tudott megalapozott következtetéseket levonni.

Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme, valamint a részrehajlásmentes intézkedés követelményének teljesítése, és ezáltal a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme, illetve az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem volt megállapítható.

6) A panaszos sérelmezte továbbá, hogy hozzátartozóinak értesítését kérte a rendőröktől, azonban kérésének teljesítését ők teljes mértékben elutasították.

Az Rtv. 18. § (1) bekezdésének értelmében a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e joggal élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

A BRFK Hivatalában tett bejelentésében a panaszos azt is kijelentette, hogy hozzátartozóinak értesítése azért sem állt módjában, mivel telefonját a rendőrök elkobozták.

A BRFK kerületi Rendőrkapitányság főelőadójának jelentése a panaszos állítását egyértelműen cáfolva rögzíti, hogy a panaszos számára lehetővé tették hozzátartozóinak értesítését, ő azonban ezzel a lehetőséggel nem kívánt élni. A jelentés tartalmát megerősítve, az előállítás végrehajtásáról, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szintén utal rá, hogy a panaszos az intézkedés során hozzátartozója/ képviselője kiértesítését nem kérte. Ezen túlmenően a Testület rendelkezésére állt a panaszos nyilatkozata, melyben aláírásával ismerte el, hogy hozzátartozó, vagy egyéb személy kiértesítését előállításakor valóban nem kérte. A Testület vizsgálta a letéti tárgyról az intézkedés napján felvett, és a panaszos által aláírásával ellátott jegyzőkönyvet, melynek tanúsága szerint a panaszostól mobiltelefont nem vettek letétbe előállításakor.

Tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló jelentések a panaszos állítását cáfolva rögzítik, hogy a panaszosnak lehetősége volt hozzátartozóinak értesítésére, és ezen állítást a panaszos által aláírt dokumentumok is megerősítik, a Testület a hozzátartozó értesítésének lehetővé tétele kapcsán a rendőrkapitányság álláspontjának elfogadása mellett döntött, és megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát nem érte sérelem.

IV.

A Testület az Rtv. 93. §-ának (6) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött és állásfoglalását megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2013. január 16.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET